

Комплексне використання земель євразійського степу

Бюджет проекту:
2,5 млн. євро

Тривалість:
Червень 2007 р. – грудень 2009 р.

Фінансується:
Європейським Союзом

Країни виконання:
Україна, Молдова, Росія

Виконавець проекту:
Консорціум на чолі з «Мотт Мак-Дональд» (Великобританія)

Основний партнер і бенефіціар проекту:
Міністерство охорони навколишнього природного середовища України

Цілі та завдання Проекту:

Головна мета:

Сприяння збереженню степів та відновленню степових екосистем, а також забезпечення сталого управління їх використанням як складової існуючої системи землекористування в регіоні.

Конкретні цілі:

- Координація зусиль міжнародних і регіональних експертів у сферах розвитку екологічно безпечного сільського господарства, збереження біорозмаїття та екологічного туризму;
- Розробка принципів і механізмів сталого управління ресурсами степових угідь для їх наступного впровадження та апробації на певних територіях;
- Розвиток економічно ефективних та щадних до біорозмаїття методів управління ресурсами степових угідь;
- Здійснення заходів, спрямованих на підвищення інформованості залучених партнерів та експертів щодо законодавчих змін та обмін міжнародним досвідом.

Проект виконується у зонах степових екосистем трьох країн: України (Луганська та Одеська області), Російської Федерації (долина Манич) та Молдови (західний берег р. Дністер).

Очікувані результати:

- Створені пілотні ферми для демонстрації того, що захист довкілля та екологічно стале сільське господарство також можуть бути прибутковими;
- Визначені деградовані землі для організації сталого використання степними угіддями;
- 1 млн. гектарів землі перетворено на зону збереження степової зони;
- Розроблено плани розвитку екологічного/зеленого туризму з наданням відповідної підтримки місцевим приватним підприємцям;
- Надається сприяння розвитку екстенсивного вирощування великої рогатої худоби паралельно з відновленням деградованих земель. Це підтримується фінансуванням заходів, спрямованих (за Кіотським протоколом) на забезпечення секвестрації вуглецю у ґрунтах.

Досягнення Проекту на сьогодні:

- У кожному з пілотних регіонів створено порівняльну мережу демонстраційних проектів з управління пасовищами. Один з таких демонстраційних проектів зараз виконується в Україні у Тарутинському степу (Одеська область) на території Тілігульського регіонального ландшафтного парку (РЛП «Тілігульский») з метою:
  - підвищення продуктивності степових пасовищ;
  - розвитку сталого сільського господарства з урахуванням проблем збереження біорозмаїття степової зони;
  - управління розвитком захищеної зони з урахуванням цілей сільського розвитку.
- Проведено 27 семінарів, зустрічей з основними зацікавленими учасниками та екскурсій, в яких взяли участь більше 900 осіб;
- Організовано три прес-тури для представників ЗМІ;
- Написано більше 120 матеріалів для друкованих та Інтернет-видань, в т.ч., більше 60 радіо- та телепрезентацій;
- Проект виборів британську «Нагороду за кращий міжнародний досвід» та був висунутий на отримання Інформаційної премії ЄС в номінації «Кращий проект EuropeAid року».

Детальніше про Проект можна дізнатися за адресою: <http://www.steppe.org.ua>

Примітка: Степ – це рідкісна екосистема, одна з найрідкісніших у Європі. Її існування підтримується комахами, великими тваринами, пожежами та місцевими кліматичними умовами. Протягом останнього століття відбулося значне скорочення поголів'я тварин та пожеж. Тепер степ потребує стабілізації з допомогою комбінації заходів управління сільськогосподарською діяльністю та збереження природи. Площа степової зони в Україні складає близько 0,3 млн. кв. км, що дорівнює майже 4% загальної площі усіх степових екосистем. За останні 80 – 100 років степи зазнали значної шкоди через неефективне розорювання та випас худоби. На сьогодні в Україні можна відновити більш 5 млн. гектарів деградованих земель. За оцінками, зміна способу використання 1 млн. степових угідь здатна забезпечити загальне скорочення викидів парникових газів на 220 мт CO2 впродовж 30-річного терміну (що в цінах Схеми торгівлі викидами ЄС 2009 р. еквівалентно 2 млрд. євро).

Цілі та завдання Проекту:

Головна мета:

Розбудова можливостей запровадження комплексного підходу до управління водними ресурсами через покращення співпраці, координації та обміну інформацією між основними зацікавленими учасниками задля досягнення сталого розвитку та покращення якості життя у прикордонних регіонах України та Румунії, особливо у Єврорегіоні «Нижній Дунай».

Конкретні цілі:

- Зміцнення інституційної інфраструктури;
- Покращення технічних можливостей;
- Розробка проекту набору засобів для органів державної влади, відповідальних за управління водними ресурсами в Єврорегіоні «Нижній Дунай»;
- Сприяння розбудові мережі контактів між регіональними органами управління водним господарством у прикордонних регіонах України та Румунії.

Діяльність Проекту:

- Комплексна оцінка стану та якості водних ресурсів та аналіз стану й методів управління у галузі водного господарства в прикордонних регіонах України та Румунії;
- Розробка ГІС для комплексного управління водними ресурсами в українській частині Єврорегіону «Нижній Дунай»;
- Створення можливостей розвитку Українсько-румунської інтегрованої системи гідрометеорологічного моніторингу р. Дунай;
- Розробка плану комплексного управління водними ресурсами в українській частині Єврорегіону «Нижній Дунай»;
- Сприяння створенню та функціонуванню Дунайського басейнового управління водного господарства;
- Підвищення поінформованості громадськості через публікування матеріалів, проведення конференцій та семінарів.

Досягнення Проекту:

- Придбано повнофункціональну, обладнану всім необхідним пересувну гідрологічну лабораторію;
- Створено мережу автоматичних гідрологічних станцій;
- Створено сервер спільної румунсько-української гідрологічно-гідрохімічної бази даних;
- Проведено спільну румунсько-українську корабельну експедицію;
- Протягом виконання Проекту на законних підставах було створене Дунайське басейнове управління водного господарства та надавалася підтримка його діяльності;
- Розроблено проект «Плану комплексного управління водними ресурсами української частини Дунайського регіону»;
- Розроблено та погоджено з румунськими органами управління водним господарством та з надзвичайних ситуацій проект «Плану попередження надзвичайних ситуацій та підвищення поінформованості про них у басейні Нижнього Дунаю»;
- Створено ГІС для комплексного управління водними ресурсами в українській частині Єврорегіону «Нижній Дунай», яку наповнено даними, отриманими внаслідок проведення досліджень, а також даними з опрацьованих супутникових фотографій регіону, придбаних Проектом;
- Розроблено та поширено набір тематичних карт з питань управління водним господарством;
- Проведено серію практичних семінарів, тренінгів, конференцій та навчальних поїздок;
- Відзнято та показано на місцевому телеканалі 3 короткометражні фільми;
- Проведено серію досліджень з:
  - Комплексної оцінки стану та якості водних ресурсів, аналізу стану й методів управління у галузі водного господарства;
  - Інвентаризації заболочених земель та потенційно небезпечних об'єктів в українській частині Дунайського регіону;
  - Комплексних гідрологічних досліджень та оцінки ризику замулювання й зникнення Кислицького рукава Дунаю;
  - Визначення основних джерел забруднення Дунайських озер біогенними речовинами та розробки пропозиції щодо створення штучних болотних угідь.

Детальніше про Проект можна дізнатися за адресою: <http://crs.org.ua/en/projects/current/49.html>

Розвиток транскордонного співробітництва в сфері інтегрованого управління водними ресурсами в Єврорегіоні «Нижній Дунай»

Бюджет проекту:
538 955 євро

Тривалість:
Липень 2007 р. – липень 2009 р.

Фінансується:

- Європейським Союзом (88,31%)
- Одеським обласним виробничим управлінням по водному господарству (5,42%)
- Дунайською гідрометеорологічною обсерваторією (2,56%)
- Дунайсько-карпатською програмою Світового фонду природи (3,71%)

Країни виконання:
Україна, Румунія

Виконавець проекту:
Одеське обласне виробниче управлінням по водному господарству

Основні партнери та бенефіціари проекту:

- Дністровсько-Прутське басейнове управління водного господарства
- Дунайська гідрометеорологічна обсерваторія
- Центр регіональних досліджень